

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členov senátu JUDr. Eleny Bethotyovej, PhD. a JUDr. Ľuboša Szigetiho v právnej veci navrhovateľa: **V. T. H.**, štátny príslušník Vietnamu, *zastúpeného JUDr. B. B., advokátom*, proti odporcovi: **MV SR, MÚ**, o opravnom prostriedku navrhovateľa proti rozhodnutiu odporcu zo dňa 25. apríla 2006, č. MU-291-22/PO-Ž/2006, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 6. februára 2008, č.k. 9 Szaz 48/2006-49, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 6. februára 2008, č.k. 9 Szaz 48/2006-49 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie odporcu zo dňa 25. apríla 2006, č.k. MU-291-22/PO-Ž/2006 **z r u š u j e a v e c v r a c i a** odporcovi na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil vo výroku uvedené rozhodnutie odporcu, ktorým podľa § 13 ods. 3 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom v čase vydania rozhodnutia (ďalej len „zákon o azyle“) navrhovateľovi neudelil azyl na území Slovenskej republiky a súčasne rozhodol, že sa na navrhovateľa nevzťahuje zákaz vyhostenia alebo vrátenia podľa § 47 zákona o azyle do Vietnamu. Krajský súd dospel k záveru, že odporca dostatočne zistil skutkový stav veci a tento náležite vyhodnotil. Snaha navrhovateľa o zachovanie rodinného života nie je dôvodom pre udelenie azylu a jeho neudelenie nie je porušením čl. 8 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd. Prípadné zadržanie navrhovateľa po jeho eventuálnom návrate do Vietnamu

nie je bezpečnostným rizikom, ktoré má na mysli ustanovenie § 47 ods. 2 zákona o azyle. Preto rozhodnutie odporcu potvrdil v celom rozsahu ako správne a zákonné. Súd nepriznal navrhovateľovi náhradu trov konania postupujúc podľa § 250k ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku navrhovateľ podal odvolanie a žiadal, aby odvolací súd zmenil prvostupňový rozsudok a zrušil rozhodnutie odporcu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p.) ako aj skutočnosť, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. e/ O.s.p.).

Uviedol, že v priebehu azylového konania, ako aj pred krajským súdom dostatočne vysvetlil, že k uplynutiu platnosti jeho trvalého pobytu na území Slovenskej republiky došlo nešťastnou náhodou, keď došlo k odcudzeniu jeho pasu. Túto skutočnosť nahlásil príslušným orgánom a mal snahu svoj pobyt zase dať do súladu so zákonmi a na zastupiteľskom úrade vo Viedni žiadal o vystavenie nového cestovného dokladu.

Namietal, že nemožno súhlasiť s právnym názorom súdu, že odmietanie práva občana na vystavenie cestovného dokladu a odmietanie komunikácie s vlastným občanom nie je možné definovať ako jednu z foriem perzekúcie.

Ďalej namietal, že odporca neposudzoval zákaz vyhostenia alebo vrátenia podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy SR a ani podľa § 47 zákona o azyle. Pokiaľ správny orgán správne zistil, že podľa § 89 trestného zákona Vietnamu, je opustenie republiky trestným činom pod sankciou pozbavenia slobody a zistil, že navrátilci sú dávaní do zberných táborov za účelom zisťovania ich identity, je zrejmé, že má preukázané pozbavenie slobody upravené zákonom krajiny pôvodu a nie je na mieste spoliehať sa, že to nebude „natrvalo“, tak ako sa uvádza v rozhodnutí odporcu.

Poukázal na to, že o udelenie azylu požiadal potom, ako sa dostal do situácie, keď mu zastupiteľský úrad jeho krajiny nepomohol, pričom v opravnom prostriedku vysvetlil svoju žiadosť o azyl ako prostriedok ochrany poskytovanej podľa zákona o azyle a dohovoru o utečencoch s tým, že objasnil, v čom vidí hrozbu bezprávia a formy perzekúcie, tiež vysvetlil časovú súvislosť podania žiadosti o azyl.

Zdôraznil, že pokiaľ sa viac ako 30 rokov zdržiaval legálne na území Slovenskej republiky, nemal obavu z návratu do krajiny pôvodu.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť. Zopakoval argumenty, pre ktoré zamietol žiadosť navrhovateľa o udelenie azylu, najmä skutočnosť, že navrhovateľ sa zdržiaval na území Slovenskej republiky 30 rokov, čo je dostatočne dlhý čas na to, aby so svoj pobyt zlegalizoval na základe zákona o pobyte cudzincov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p.) na nariadenom pojednávaní vypočul navrhovateľa v neprítomnosti odporcu, ktorý svoju neúčast' na pojednávaní riadne ospravedlnil. Navrhovateľ opätovne zdôraznil, že svoju žiadosť o azyl považuje ako prostriedok ochrany poskytovanej podľa zákona o azyle a dohovoru o utečencoch s tým, že za prejav prenasledovania a perzekúcie zo strany domovskej krajiny považuje skutočnosť, že táto krajina mu odmieta vydať cestovný doklad, ako aj ho odmieta prepustiť zo štátneho zväzku. V tejto súvislosti uviedol, že sa v roku 1989 zúčastňoval na mítingoch, jeho fotografia bola zverejnená aj v tlači, a o tomto jeho konaní sa zrejme dozvedela jeho domovská krajina. Preto má aj obavy, že v prípade návratu do krajiny pôvodu bude perzekuovaný a uväznený. Navrhol, aby odvolací súd zmenil prvostupňový rozsudok a zrušil rozhodnutie odporcu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Podľa § 13 ods. 3 zákona o azyle ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo 10.

Podľa § 8 ods. 1 zákona o azyle ministerstvo udelí azyl žiadateľovi, ktorý má v štáte, ktorého je štátnym občanom, a ak ide o osobu bez štátnej príslušnosti, v štáte jeho bydliska opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia § 8 ministerstvo udelí azyl žiadateľovi, ktorý je v štáte, ktorého má štátne občianstvo, a ak ide o osobu bez štátnej príslušnosti, v štáte jeho bydliska prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Ustanovenie § 10 zákona o azyle rieši otázku udelenia azylu na účel zlúčenia rodiny manželovi azylanta, resp. slobodným deťom azylanta do 18 rokov ich veku, resp. rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, pričom azylantom je cudzinec, ktorému bol udelený azyl.

Podľa § 47 zákona o azyle žiadateľa, azylanta, cudzinca, ktorý požiadal o poskytnutie dočasného útočiska, alebo odídencu nemožno vyhostiť akýmkoľvek spôsobom alebo ho vrátiť na hranice územia štátu, kde by jeho život alebo osobná sloboda boli ohrozené z dôvodov jeho rasy, náboženstva, národnosti, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo zastávania určitých politických názorov; to neplatí pre toho, koho odôvodnene možno považovať za nebezpečného pre bezpečnosť Slovenskej republiky alebo ktorý po tom, čo bol právoplatným rozsudkom uznaný

za vinného z obzvlášť závažného trestného činu, predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia žiadateľa, azyllanta, cudzinca, ktorý požiadal o poskytnutie dočasného útočiska, alebo odídencu nemožno vyhostiť akýmkoľvek spôsobom alebo vrátiť na hranice územia štátu, kde by bol mučený alebo podrobený krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

Odvolačný súd sa oboznámil s obsahom administratívneho spisu ako aj spisu krajského súdu a s dôkazmi, ktoré boli vykonané (vypočutie navrhovateľa, správy o krajine pôvodu).

Navrhovateľove dôvody o udelenie azylu ako aj jeho žiadosť odporca vyhodnotil za irelevantné, pričom vychádzal z domnienky, že úmyslom jeho žiadosti bolo odvrátiť hroziace vyhostenie.

Navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku namietal proti takémuto vyhodnoteniu jeho žiadosti, pričom zdôraznil, že až do straty pasu mal zaručené, že bude na území Slovenskej republiky a nemal dôvod žiadať ochranu, keďže jeho prítomnosť na území Slovenskej republiky bola zaručená.

Jednou z odvolacích námietok bolo práve uvedené vyhodnotenie úmyslu navrhovateľa, s ktorým sa stotožnil aj krajský súd, a keďže navrhovateľ ho popiera, pričom sa odvoláva na samotný text podaného opravného prostriedku a dôvody v ňom uvedené, bolo podľa odvolacieho súdu potrebné k nemu zaujať stanovisko.

Odvolačný súd poukazuje na skutočnosť, že zákon o azyle neurčuje žiadnu lehotu, v ktorej má žiadateľ o azyl požiadať, i keď udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. d) zákona o azyle alebo na odôvodnené obavy zo skutočností definovaných v § 2 písm. d) zákona o azyle, v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyl, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu. Výnimkou z tohto pravidla sú žiadatelia „sur place“, pretože o žiadateľa „sur place“ ide vtedy, keď osoba, ktorá v okamžiku odchodu z krajiny pôvodu nebola utečencom, ale stala sa ním neskôr v dôsledku okolností, ktoré nastali v dobe jej neprítomnosti.

Konanie a rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je pokračovaním administratívneho konania, ale ide o súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu. Súd preto nemôže nahradiť činnosť správneho orgánu, do pôsobnosti ktorého rozhodovanie o azyle patrí. Odvolačný súd posúdil žiadosť navrhovateľa o azyl ako aj opravné prostriedky podľa ich obsahu.

Podľa názoru odvolacieho súdu úlohou odporcu bude posúdiť, či v prípade navrhovateľa nejde o žiadateľa „sur place“ a po zvážení tejto skutočnosti zaujať k žiadosti navrhovateľa stanovisko, a to po dokazovaní, ktoré takémuto stanovisku by malo predchádzať podľa uváženia odporcu.

Vzhľadom na horeuvedené odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné podľa § 220 O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p. zmeniť tak, že rozhodnutie správneho orgánu postupujúc podľa § 250l ods. 2 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 4 O.s.p. odvolací súd zrušil a vec vrátil správne mu orgánu na ďalšie konanie.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c O.s.p. tak, že účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 16. júna 2008

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová